

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. august 2021
Kontor: Minister- og Ledelsessekretariatet
Sagsbeh: Morten Slabiak
Sagsnr.: 2021-0030-6125
Dok.: 2014965

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1175 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. maj 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kristian Hegaard (RV).

Nick Hækkerup

/

Morten E. G. Jørgensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1175 (Alm del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren fremsende litteraturhenvi­sing på sin anvendelse af begrebet formel frihed, idet der henvises til »Der er lidt en tendens til, at nogle af dem, der kaster sig ind i debatten, overser, at der er nogle, som ikke har samme grad af frihed, som de selv har« fra politiken.dk den 17. maj 2021?”

Svar:

Som socialdemokratisk justitsminister er det min fremmeste opgave at sikre danskernes tryghed og frihed i praksis med basis i vores demokratiske rets­samfund baseret på bl.a. grundloven og menneskerettighederne.

Frihedsbegrebet er et omdiskuteret begreb inden for politisk filosofi, hvor der er mange måder at anskue frihed på, herunder en helt overordnet skille­linje imellem såkaldt negativ og positiv frihed. Mit ærinde er at påpege, at hvis man alene ser frihed, som noget der mindskes, hver gang politiet f.eks. får bedre muligheder for at bekæmpe kriminalitet eller utryghed, så er jeg ikke enig. For mig at se er den væsentligste trussel mod borgernes reelle frihed i dagens Danmark ikke politiet eller statsmagten, men derimod krimi­n­alitet og utryghed.

Med den formelle friheds målestok vil friheden stige, hvis man fjerner alle overvågningskameraer fra det offentlige rum, men dermed overser man, at en naturlig reaktion på risikoen for at blive udsat for kriminalitet eller utryg­hedsskabende adfærd er, at mennesker agerer mindre frit.

Et eksempel er kampagnen ”skriv når du er hjemme”, hvor en række kvinder stod frem og fortalte om deres utryghed ved at gå eller cykle alene hjem om aftenen. Deres erfaringer er for mig at se et eksempel på, at man aldrig bør begå den fejl alene at inddrage de formelle muligheder for at leve frit, men i lige så høj grad må tage udgangspunkt i borgernes virkelighed.

Når jeg anvender begreberne formel frihed og reel frihed, er det derfor ikke en bestemt lærebog eller abstrakt teori om frihedsbegreber, der er afgørende for mig. Jeg tager derimod afsæt i en fast overbevisning om, at tryghed for den helt almindelige dansker har betydning for, om man reelt har mulighed for at gøre brug af sin frihed. Derfor er jeg som justitsminister optaget af at sikre danskernes tryghed og dermed frihed.

Jeg kan i øvrigt henvise spørgeren til min kronik bragt i Politiken søndag den 22. august 2021, hvor jeg opfordrer til en reel og substantiel politisk drøftelse af, hvordan vi sikrer ikke alene formel frihed, men også reel frihed, og afledt heraf, hvad vi stiller op med de tryghedsproblemer, som vi har i Danmark.